

3. У випадках монополістичних дій цих структур застосовуються санкції відповідно до антимонопольного законодавства до розформування.

4. У процесі приватизації її об'єктом, як правило, має бути підприємство, що входить до складу концерну або асоціації.

Досвід і дослідження діяльності акціонерних товариств відкритого типу (на чолі з холдинговою компанією) свідчать про те, що вони є найбільш привабливою в сьогоdnішніх умовах формою переходу до економічних методів управління в будівництві.

*Л.Л. Куц, ст. викладач,
Тернопільська академія народного господарства*

ЕФЕКТИВНІСТЬ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ В ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМАХ ПЕРЕХІДНОГО ТИПУ

Однією з найбільш гострих форм прояву кризового стану української економіки загалом і практичного всіх її суб'єктів є інвестиційна криза.

Трансформування економіки України в ринкову вимагає глибокого дослідження інвестиційних проблем розвитку як на макро-, так і на мікрорівні. Помилки у виборі напрямів інвестування і спрямування коштів у малоефективні, недостатньо обгрунтовані проекти призвели до припинення інвестиційних процесів і, як наслідок, - до поглиблення інвестиційної кризи в Україні загалом, в більшості її регіонів, на підприємствах. Тисячі підприємств неспроможні працювати в ринкових умовах через невірні прийняті свого часу інвестиційні рішення. Швидкі зміни в інвестиційному середовищі, гостра необхідність виходу з важкої інвестиційної кризи вимагають розробки нової методології і теорії управління інвестиційним процесом, яка в теперішній час, по суті, втрачена.

Негативна тенденція щорічного зменшення обсягів інвестицій і низької їх віддачі зумовлює обгрунтовану критику економічного механізму, що функціонує в інвестиційній сфері.

Нагального вирішення потребує проблема активізації інвестиційного процесу на всіх рівнях. Грунтовні дослідження необхідно здійснити для виявлення всіх важливих факторів, що впливають на ефективність інвестиційного процесу.

Могутнім фактором, що дестабілізує інвестиційний процес, є перелив капіталу із сфери виробництва в сферу обігу за різними каналами: перекачування значних доходів виробничих підприємств через механізми оподаткування в бюджет при непродуктивній і низько ефективній структурі його витрат; вивіз капіталу за кордон в легальних і нелегальних формах; концентрація величезних капіталів в банківській системі.

фактично ізолюваній від інвестиційного процесу тощо. Є й інші фактори, що руйнують інвестиційний процес: інфляція, систематичні неплатежі, концентрація фінансових ресурсів у високодоходних групах населення, які використовують їх непродуктивно, антистимулююча кон'юнктура для іноземних інвестицій тощо.

Ситуація, яка склалася в інвестиційній сфері, призводить до руйнування і масового вибуття виробничих фондів, втрати потенціалу майбутнього економічного росту і оновлення виробництва, економічної незалежності держави. Все це зумовлює гостру необхідність формування і ефективного використання інвестиційних ресурсів в Україні загалом, в її регіонах, у кожному елементі підприємницької структури на мікрорівні.

Для вироблення ефективної інвестиційної політики на рівні держави, її суб'єктів, мікрорівні — у кожній потенційно конкурентноспроможній фірмі, — необхідне надійне методологічне забезпечення. Хоч і за останні роки у науковій вітчизняній літературі багато питань було пов'язано з інвестиційною тематикою, проте, реалії сьогоdnення вимагають створення відповідних до теперішніх українських умов науково обгрунтованих методологічних підходів у цій сфері. Передумови для цього є. Вони ґрунтуються на багаторічних дослідженнях закордонних і вітчизняних вчених, на узагальненні світового досвіду інвестування ринкової економіки, і особливо — глибокому опрацюванні і адаптації до українських умов досвіду інвестиційних процесів у країнах з перехідною економікою. Методологічні підходи до ефективного використання інвестиційних ресурсів повинні будуватися як на загальних принципах, так і на всесторонньому врахуванні особливостей ситуації, яка склалася в державі, економічному районі, області, на мікрорівні.

*Л.Я. Тринька, аспірант,
Тернопільська академія народного господарства*

ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ

Реформування економіки України та впровадження ринкових засад господарювання підвищує відповідальність та самостійність підприємств у розробці й прийнятті управлінських рішень по забезпеченню ефективності їх діяльності. Кожне підприємство в процесі своєї діяльності прагне отримати якомога більший дохід. Досягти цієї мети можна двома шляхами: перший — реалізувати продукцію за надто високими цінами; другий — зменшити витрати діяльності. Аналіз вказаних шляхів доходності свідчить про те, що перший, передусім, залежить від зовнішніх чинників діяльності підприємства; другий — від процесу виробництва, зокрема, організації